

REGULÓ.

Pesten esőtörtökön martius 22^{kén} 1838.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és esőtörtökön. Fél évi díja helyben képekkel 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Budapestiek évnegyedenként is vált-hatnak példányt. A' folyóiratnak egyes száma, vagy képe 12 kr. p. p.

ELBESZÉLÉS.

K e t t ő s s z e r e l e m .

(Vége.)

Mi Marne grófot illeti: a' próba nagyon is erején feletti volt. Elkövetett boszújának tekintetét nem birta-el. Öntudat nélkül elterülve lelék őt a' pavillon lépcső italpánál. Az évektől nyomatott herczeg illy csapásra gyenge volt; gutaütés azon éjjel véget vete életének. Utósó szavai bocsánatot rebegtek Rosinnak, — Alfrédra átkot. — A' grófné több napig élet 's halál közt lebegett; melljének jobb oldalán a' kulcs-csonton alól, az első 's másod borda közt, volt megsebesítve. Élete szabadítására csuda kellett, 's e' csuda megtörtént. Az operációnak olly sikere lön, minőt távulról sem gyaníték. De mig ez eseten örülék, Alfréd állapotja a' legkomolyabb aggodalmat okozá. Azon kegyetlen fölizgatás, melylyel elméje küzdött, agyába egy rémitő betegség magvait veté. A' láz heves dühöngését hideg, egymásból folyó tév-beszédek követék. Az egyetlen név „Rosin“ elrablá lelke 's érzékeinek e' szunnyadását; a' szerencsétlen ekkor hosszas vonaglásba esett, 's ha őt vigasztalni akarva mondám, hogy Rosin meg van mentve, hogy őt haladék nélkül látnia kell, 's hogy a' boldogság és szerelem fűszerezte életet ismét elkezdheti, melly csak félbe szakasztatott, — merően nézett reám, megszorítá kezeimet 's így felelt: „szegény Rosin! én őt olly igen szerettem; iszonyú a' gondolat, hogy meghalt! De ennek így kellett lenni, 's az emberek nekem semmit nem tehetnek, mert én igazságot követtem-el.“

E' pillanat óta Alfréd 's Rosin közt minden egyesülést el kellett szakasztanom. A' grófnében szörnyű gyanú támadt, mellyet egyetlen szavammal megerősíteni, vagy semmisíteni kért. — „Alfréd meghalt“ — mondá reszketve. O ne titkolja-el!? — „Meghalt!; viszon-zám — ez tán jobb volna; ő nem eszmél többé!“

Rosint Vareuillben hagyám, 's Alfredot Mont'or vidékén fekvő mezei lakomba vittem. Ez alatt ott mindent elháríték lelke, és szemei elől, mi keblének nyílt sebét megmérgezhethné; azonban indulatai felgerjedésének test-erősítés által lehető korlátozásán munkálkodám. Kéves idő mulva kedvet kapott a' vadászat, 's minden mun-

kás és lármás multságokhoz. Nem akartam neki időt engedni, hogy gondolkozzék, vagy régi szokásaira visszatérjen. Ezen bánás-mód sikerrel biztatott.

Rosintól gyakran vevék levelet; de óvakodám azokat a' gróffal közleni. E' szerencsétlen nő csaknem meghalt bánat miatt magányában. Meg nem fogható, hogy jelenléte miért lehetne férjére veszélyes. Nagy fáradságomba került megfoghatóvá tenni előtte, hogy ha igen hamar látja őt meg, szerelme akár milly csudás és szívbéli is, az által a' beteget csak megölheti, 's így a' csak most hegedő sebet felszakasztja. — Rosin nem vágyott többé Montd'orba; meglegült velem levelezésben maradni 's imádkozni. A' gróf egészsége ez alatt láthatólag helyre jött. Mult 's jelen élete közt a' gondtalanság 's feledésnek áttörhetlen falát vonnom sikerült. Most már csak az utósó csapásnak megtételén, 's e' hirtelen vázolt gyógy módnak eldöntő próba alá huzásán kelle munkálkodnom; t. i. Alfrédot 's Rosint ismét egyesíteni. Egy estély előkészületeivel foglalatoskodám, mellyen kinézéseim szerint a' próbának meg kellett történnie. Olly személyeket hivatam meg bele, kiket Marne gróf házassága előtt ismert, hogy az által ezekeli ismeretségét megújítván, elméje lassanként felderüljön, és azon eldöntő indulathoz készítse, mellynek megváltozhatlan következményűnek kelle lenni. — Mondjan-e? én magam megijedtem e' fontos órátl; mert Alfréd helyre jövele csak valami csalékony álom is lehetett. De mit lehet tenni? Már egy év folyt-le: Rosin a' végetlen várakozás miatt magán kívül volt, 's kért, könyörüljek rajta. Erőm nem volt tovább ellent állni. Meghatározám a' napot. Az összejövetel helyén Rosin volt az első. Képzelnem sem lehet érzékenyitőbbet azon gyöngéd megelőzéseknél, mellyekkel a' jelen volt urak 's hölgyek a' grófnét Montd'orba érkeztek elhalmozák. Keze hideg volt, 's alig tarthatá magát; egy pillanatot vetett az őt vágygyal néző tömegre, 's minden szemben e' bűvös szót olvasá: „Remélj!“ Hálát akart mondani; de szive telvébb, keble szorultabb volt. — „Csak bátorságot!“ — sugám távozva.

„Ah bátorság — volt válasza — szenvedéseimben sem hiányzott, szerencsémben sem fog rajta mulni.“

A' teromet azon igérettel hagyám-el, hogy a' beteg kíséretében közvetlen visszatérek. E' pillanat óta mindenki szívét kinos látvány fogá-el.

Gróf Marne megjelent. — Észrevehetlen borzadás futá-el az összegyülteket; két három régi barátját elébe hozám; tökéletesen megismerte őket, 's velek nagy könnyedséggel és belátással társalkodott. Csinos finom társalkodása, emlékezetének csudálatra méltó pontosságát és hűségét árulá-el. Minden arczon öröm mosolygott.

Alfréd néhányszor körüljárá a' kört. A' teremben itt ott egyes beszédek látszottak szövödni; de az összes figyelem csak reá volt fordítva.

Sokáig igen nyugodtan 's egykedvűleg járt föl 's alá; majd az asztalon fekvő albumot 's kótákat forgatá; végre közönyös tekintete Rosinra esék.

Ekkor valamelly kinzó gondolat martalékává látszott lenni: hallgatva felállt, vele szemközt keresé helyet 's leült.

Rosin könnyű mozdulatot tön, felé induló; de hideg szigorú tekintetével találkozott, 's lesüté szemeit.

Minden arczon leirhatlan zavar mutatkozék; azt hitték, hogy Alfréd boszút forral: csak Rosin maradt nyugodt 's mozdulatlan.

Aggodalmaim alaposok voltak. A' gróf betegsége rögzött eszmévé változott. Rosin hidegen mint márvány, 's izmai görcsös vonaglászai által össze kulcsolt kezekkel fejét felemelni többé nem bátorkodék; nehogy ismét azon vad és száraz tekintettel találkozók, melly őt rémülettel tölté-el. Bár mi módon is ki kelle őt gyötrelméből ragadni. — Játszó asztalokat hozattam, a' székeket kész akarva lármásan tevém egymás mellé, 's egy hölgyet megkértem a' zongorázásra. E' hirtelen zörej azon következést szülte, mellyet vártam. Alfréd hirtelen hozzám jött, 's vonagló reszketegséggel mutatott Marne grófné felé.

„Ezen hölgy igen szép! — mondá — nem találja Rosinhoz hasonlónak? — A' nevét, doctor, nevét!“

Az igazság kétség kívül éltebe került volna. Egy szerencsés gondolat ötlött fejembe, 's válaszlám: „Neve? — Lucevall Henriette!“

Tárczájába írá a' Lucevall Henriette szókat, 's eltünt.

A' grófnéhoz tolulánk. Ő elalélt; kékült ajkai nem szólltak egyebet, mint néhány ingatag panaszt 's egy sötét sohajt. Ismét felnyitván szemeit, kialudt 's kétségbeesett pillantatot vetett az őt környező nőkre, mellynek ennyit kell vala jelenteni: „hála!“ — 's ekkor kezeit sebhelyére tevén — „e' seb — monda felém fordulva — e' seb kevésbbé fájt. — Gyógyász — folytatá — önnek tudománya hajótörést szenvedett; de azért nem szándékom önt bántani; mert mindent megtön, mire tudomány 's barátság képesek. A' szemrehányásra czélzó gondolat soha sem talált agyamban helyet. Azért csak egy kérelmet! — Hagyja fáradozásaimat önével egyesülni. A' mit kívánok, csak egy kis hely ön 's ő között. Ha jelenlétemet hasznosnak látja reá nézve, hivjon: ha szükségtelennek, küldjön-el; de legalább azon házban lakom, mellyben ő, 's azon levegőt szivom, mellyet ő. Ne kívánjon, egekre kérem! — második elválást.“

Mindenben megegyeztem, mit Rosin kívánt. De Montd'orba maradásának első feltétele volt azon nevet venni-fel, melyet az estve önként adék neki. — Marne Rosinból Lucevall Henriette lett.

Lételünk e' naptól fogva más irányt 's a' gróf betegsége figyelemre méltó költői karaktert vön-fel. — Montd'orban senkinek sem ötlött volna eszébe, e' szép ifjú férjfit, meggondolt 's csendes beszédelével, csábultnak tartani. Henriette társasága nélkülözhetlenné vált neki. Egész napokon által mellette volt, 's ön maga Henriette, kinek lelke minden elszánásra kész volt, hitt a' szerencse csalképének. Megtalálta a' módot magát boldognak képzelni.

„Alfrédot látni, hallani — monda — őt kísérni, barátnéja, nővére maradni, ez az, a' mire vágyom, ebből álljon ezután életem“

En korán sem valék olly nyugodt, mint a' grófné. Mit vele szerelme láttatott, én azt észszel vizsgáltatám-meg, 's minden egy közelgő crisisre mutatott. Sejtésem csak hamar teljesült.

Egy napon a' gróf egyedül kívánt velem szállani. Egy völgy végéhez vezetete, és kért, ülnék mellé, 's kezét nyujtva így szólt: „Önt valamiben megkell biznom. Csak Isten 's ön tudják-meg a' titkot. Éltémnek többi napja uj határozatomtól függjön.“

Közelebb ülék hozzá, 's ő folytatá.

„Ön tudja, ha szerettem-e Rosint. Egy helyet foglalt ő itt, melytől semmi erő sem képes megfosztani; ha meg öltem is a' hűtlen nőt, a' szeretett kedvesnek emléke még is örökké élend szivemben. Rosin éltem csillaga volt, 's bár e' csillag elhomályosult, még is szüntelen fejem fölött fog az ragyogni, mint eltűnt boldogságom emléke. Halála óta doctor (ah ezen emlékezet iszonyú!), halála óta, mint tudja, elválva néztem magamat az élóktől; terhemre volt a' nap fénye, 's nem éreztem többé életet; egyenlőn érzéketlen levék a' föld örömeire 's kinjaira; czél 's vágy nélkül éltem; a' természet minden szépségére 's egybehangzására szemet 's fület zárék. Azt hívém, mindig így tart, 's éltem regénye, melly Rosinnal kezdődött, vele is végződik. — Nem. — Uj látkör tűnt-föl nekem; szárnyaim ismét fölnyilnak; keblem uj röptöt vesz; Istenemre megesküvém, hogy Rosint egy nő sem pótlandja-ki, 's Rosin emléke most először meggyengült. Doctor! nem találja-ki? — Lucevall Henriettét szeretem.“

Csudálkozásomat gróf Marne nyilatkozására a' lehetőségig elrejtém. Felindulását csillapítani próbáltam, 's megváltozását kevésbbé regényes 's megfontoltabb szempontból terjesztém elő. Meghallgatott, 's a' tanácsok után, mellyeket adék, megindult. — Sikerült rábeszelnem, hogy Henriettével leendő egybekelése Rosin emlékének csonkulására nem leend, 's e' második szerelem távul legyen, hogy

az elsőt megsértené, sőt inkább sok tekintetben annak következése. A' legderültebb hangolatokban hagyám-el őt. A' körülmények sürgettek; a' hely maire-jéhez siettem, kinek emberbaráti segélyére volt szükségem. Röviden közöltem vele a' történetet, 's kérdém, akar-e segélyemül lenni? —

,A' tudomány — mondám neki — kikerüli a' nehézségeket, ha le nem győzheti. Ez olly alap, mellyet ma kéntelen vagyok követni. Azt vélem, hogy a' gróf rögzött eszméjét lehetlen meggyőzőnöm: de alkalom ajálkozik e' monomaniának okosabb charaktert adni. Ő azt hiszi, hogy özvegy, 's ön nejét kívánja elvenni. Használjuk e' kívánságot, talán czélra visz.

Általláta ugyan a' derék férjfi, hogy itt két ember boldogsága forog kérdésben: de egy házaspárt a' gyógyásznak pusztá tanácsára ismét összekötni, eldöntő hatalmán túl látszott lenni. Megnyugtatóására tehát csak a' felsőbb engedelem kieszközlését tanácslám, 's az ügy sürgetése miatt én magam menék Grenobleba. A' jó maire nyolcz nap mulva megkapá az engedelmet.

E' nyolcz nap egész századnak tetszett a' grófnénak. Nem akartam neki reményt nyujtani, mig azon állapotban nem valék, hogy azt megvalósíthatom. Hallgatásom miatt kétségbe esett. Midőn végre minden eldöntve 's határozva volt, mondám neki: ,ezen estve vigalom lesz; ez óra adja vissza elvesztett életepárját.'

Nem értett.

,Menjen-el, 's öltön menyekzői köntöst; nevének egyikét haladék nélkül visszanyeri, de nem a' Rosin nevet; mert Rosin meghalt: azonban önnek még egyszer Marne grófnévá kell lenni.'

Marne Alfréd a' házassági egyességet Henriettével még ez estve valósággal meg is kötötte. E' különös közeledés után állandóan Dauphine-ben telepedtek-meg. Alfréd ritkábban szóll Rosinról, 's erősen hiszi, hogy meghalt. Jól látja ő, hogy boldogsága csak álom, mit a' legkisebb szelesség elbonthatna, 's mint anya gyermeke fölött öröködik oldalán, gyöngéden ringatva képzeményeiben. Ő azon őraugyal, ki minden halálos csapástól megvédi, 's ha esetleg valamelly gondatlan száj olly nevet említő nyilik-meg, melly emlékezetét feléleszti, vagy azon nevet bocsátja-ki, mellyet neki hallani nem lehet, rémülve kiált-föl: ,vigyázzon, ő aluszik; ne költse-föl.'

Itt végezte a' gyógyász. Ezen elbeszélése alatt azonban annyi félbeszakasztások történtek, hogy az ur és hölgy párdaljokat még el nem kezdheték. Midőn ismét hozzá készültek, a' torony-óra hatot ütött. Mindenki visszavonult; mert az uriagei fordókben ez a' jel az indulásra. Szemeim gróf Marnét 's nejét keresték. Még együtt ültek; — pillantataik egymásba folytak, kezeik egymáséban nyugodtak.

„Mi boldogoknak kell lenniük!“ mondám az orvosnak.

„Ön csalatkozik! Egyik sem boldog tökéletesen; gróf Marne Henriette mellett nem feledé azon boldogságot, melyet Rosinnal éldelt, 's fájdalmas vágygyal gondol a' multra. Mi Henriettét illeti, ő nem csalatkozik: mert tudja, hogy akármit tegyen is, Alfréd szívében mindig csak második marad. — Higyje-el — a' szegény nő szenved. — Henriette féltékeny Rosinra.“

Németből

BÜSZÖRMÉNYI PÁL.

PESTI VIZSGÁLÓ.

Rémitő vizáradás. — A' rettegett idő, mellynek elébe Budapest lakosai aggodalommal néztek, csakugyan bekövetkezett. Miután a' parttal egyirányos magosságú Duna jege 7—8-ka között kevéssé alább mozdult, folytonos áradásnál e' hónap 13-kán délutáni ötödfél órakor nagy erővel megindult. A' hidfőnél azonban a' magos víz hamar kicsapott, 's veszélylyel látszott fenyegetni a' part hosszában levő házakhoz mintegy 3 ölnyi távulságra Pest városa által készítettett 's fél ölnyi magosságú töltést. Ez okból előleges hrdetmény szerint a' városházi tűzharang meghuzatván hasonló jel adatott minden toronyban. Mindenki már a' nagy áradást vélvén közeledni, szokott munkájától elfutott, 's a' boltok mindenütt bezárattak. A' töltésnek alacsonyabb hégagai e' közben nagy hamarsággal kijavittattak, a' esatornák betömettek. 6 órakor a' jég ismét megállapodott, 's már némelyek minden veszélyt megelőzöttnek gondolván, az aggodókat kikaczagák. Esti 8¹/₂ órakor azonban a' víznek gyors növekedését 's jég indulását taraczk durrogások 's később a' hangok zugása jelentvén, ismét mindenki rettegni kezdett. Rettegésük nem is volt alaptalan; mert a' városi színházon felül a' víz beszakasztván a' homok 's trágyából vont gátot, iszonyú zuhogással ömlött szét az alattabb fekvő helyeken. Tizenegyedfél órakor már más alacsonyabb részeken is betódulván a' pusztító elem, rövid idő alatt az egész városnak laposabb részei vízben állottak. Ezután folytonosan nőtt, 's éjféltáni fél egyre pinczék, szobák iszonyú zugással telvén-meg, szinte egész várost víz boritá-el, 's a' külső városi alacsonyabb házak lakói lerogyó házaiknak csak fedelén át menekedhetek halál elől. — 14-kén már mindenütt hajók jártak a' víz alatt álló utcákon ó; szabaditgáták a' veszélyben levőket. E' napon dél előtt hó is esett; délutáni 4 órakor pedig némelyek földrengést is tapasztaltak. 15-kén az egyforma vízállásnál mindenki annak közeledő apadását várta, de reményében csalatkozott; mert délutáni 1¹/₂ órakor szörnyű sebességgel rohant-le a' felső vidéki nagy mennyiségű jég. A' Duna hallatlan gyors áradás mellett, délutáni 5 óraig két lábnnyival fellebb emelkedvén jéggel borított hátán tömérdek épületi fát, háztetőket, 11 nagy hajót, 3 dereglyét és két fedeletlen hajót sodort-le. Ekkor ismét apadni kezdett és 3 negyed óra alatt 1 lábnnyinál többet apadt. (Négy és öt óra között tompa, föld alatti dörgéshez hasonló többszöri moraj közt földrengést is éreztünk, melly éjfélkor ismét 's még hatalmasabban jelenkezék.) — Azt hittük, már a' veszélynek vége, és sajtolt keblünk könnyülni kezdett: de 6 órakor a' víz ismét dagadni kezdett, és esti 11 óraig folytonosan áradván, mindent örvényes gyomrába temetéssel fenyegetett. A' Duna partja többé nem látszatott; a' parti jeget 's fagyott hótömeget nagy részint elcsodrá a' víz;

csak itt ott hagyott több lányi magosságú jégszíkla-halmokat. A' part melletti legmagosabb ponton álló házak mellett isnyakig erő víz volt a' parton, 's így könnyen átlátható, hogy az alacsonyabb fekvésű utszák házai két önyire is vízben állottak. — 16-kán reggeli 7 óráig még nem apadt l' lábnyit, és sokáig ez állásában maradt; míg végre délutáni 3 $\frac{1}{2}$ óra után hatalmasban kezdett apadni, és esti 8 óraker már a' magasabb utszákról, 17-kén reggel a' partokról egészen lefutott. Mentten a' víztől egész városban csak a' nagy vásár-tér, ágostai vallásúak templomának kis környéke, a' nagy hid utszának felső csúcsa az Ürményi ház mellett, az uri utszának alsó része Trattner-Károlyi és Jankovich házak előtt, a' Ferencz szerzetesek temploma és nagy kaszárnya maradt. A' megrémült és kiöntött lakosoknak egy része e' helyeken és templomokban, más a' szintén magasán fekvő és szárazon maradt Ludoviceában, 's a' halásztóban álló malmokban talált védhelyet; mások ismét Budára költöztek, hol a' várbán részint az országházban. részint más épületekben ő cs. k. fensége nádorunk bölcs intézkedése mellett a' nagylelkű város által szállást 's élelmet nyertek. A' Ludoviceában, kaszarnyában, új épületben, ágost. és helvét v. templomban, Ferencz-szerzet épületében sok ezerre menő embertömeg voná-meg magát. Ritka nagyobb ház volt, hova minden rendbeli szerencsétlenek nagy számmal ne tódultak volna. — Iszonyú 's keblét rázó tekintet volt az ezerfélelem és rebegés közt segítő sajka után esengőket látni, kik közül eleintén az emberi érzést levetkezett sajkások csak azokat menték, kik tetemes pénzösszeget fizethettek. Voltak azonban nemes lelkűek is, kik csupa emberi kötelességből valának védangyalok. Így jelent - meg jótékony nemtő gyanánt naponként az áradás első napjától kezdve fens. cs. k. főherczeg István, kegyes nádorunk fija, a' tárnokmester, b. Prónay Alb. több más budai 's pesti uraságokkal, kik hol legnagyobb szükség mutatkozott, szabaditást eszközölnek, 's eleséget ingyen nyújtottak. Országunk fő orvosa a' betegek számára vitt és osztogatott élelmet. Borzasztó volt a' víz alatt fekvő utczák uszkaló bútorokat 's különféle tárgyakat nézni; iszonyú, a' mindenektol megfosztottaknak arczán a' sötét kétségbeesést szemlélni; hallani a' mintegy 30 ezer koldússá vált szegényeknek sirását; kik még ezen felül veszett gyermekeik, nőjeik, férjeik, rokonaik után jajgattak; látni a' szárazon maradt helyekre a' fuladástól megmenekedett remegő lovaknak számát; látni az egyre halmozott legékesebb koczikba vonult 's egy kis száraz helyen veszteglő urasági 's előkelő családokat; hallani az öszveroskadt házak zuhanását; első két éjjel a' vásárpiacon álló vásáros gunykókban didergő és keleti lármas mód szerint jajgatva imádkozó zsidóságnak keserves kiáltozásait. De mind ennél iszonyúbb látvány vala 17-kén, midőn már némely utszákon jární lehetett, a' beomlott házak sokasága; különösen a' külső városokban, hol egész utszák összeomlottak, megfuladt, agyon sujtott emberek, és marhák hevertek. Meghatározni az elveszett emberek és beomlott házak számát még nem lehet: a' kárt azonban, melyet lakokban 's vagyonokban okozott az áradás, több millióra számíthatni. A' mindenkéül megfosztatott lakosságnak, melynek nagy része éhen halással küzdött, táplálására mind a' kaszárnya udvarán kenyerek sütettek, mind főséges fő herczeg országunk nádora atyai gondoskodásából Budáról hajókon szállítattott-át a' kenyér, és kiosztatott, valamint a' ns vármegye is hasonló gondoskodással volt 's a' szomszéd helységekből kocsikon lehető mennyiséggel hozatott kenyeret. Több helységből ingyen küldetett liszt, fa és kenyér. Pesten első napokban csak a' szárazon maradt egy két zsemlyesütőnél és boltokban lehetett valamit vásárlani. Ivó vízhez természetesen csak nehezen lehetett jutni; 's minthogy illy rémitő áradásról (mellyhez némelyek csak az 1740-kit hasonlítják) senki sem álmodott, a' fát csak kevesen hordatták-fel az emeletes házakba, 's így ennek is nagy szüke levén, főzésre is alig volt elegendő, annál kevésbé fűtésre. — (A' fának, minthogy fapiaczainkról nagy részét elhordta a' víz, nagy szükében vagyunk.) — Illy siralmas állapotához járult még a' belvárosban e' két nap alatt kiöntött tűz, mely azonban a' házi lakók által hamar eloltott. — 16-kán estve felé eső kezdett csepegni; 19-dikén hajnali 1 $\frac{3}{4}$ óraker földrengés volt; reggelre erősen fagyott; délebb hó esett. — Ugyan 16-dik délután elsőben a' „nádor“ más nap pedig „Ferencz“ nevű gőzhajó rendeltetett-ki a' népnek Budára szállítására, melyek reggeli 7 órától estig mindenkinek szolgálatára ingyen állottak. — A' nádor ő fősége azon emberi érzés nélküli gonosztévőkre nézve, kik a' különben is károsított lakosok holmiját még rablással és lopással elidegeni-

teni merészkednének, a' ns városi tanácsnak rögtön ítélő törvényszék gyakorlását kegyeskedett megengedni. A' megrongált házak és alámosott csatornák 's utzák kimelése végett a' sebes kocsizás eltiltatott. A' napszamosok bére 45 vto krra, a' fuvarosoké egy napra 3 v. ftra határozatott. — 18-kán megnyitvatván a' csatornáknak dunaparti kifolyása, estve felé már a' városházi piacról, váci utzából (hol a' legékeőbb boltokban lévő portékáknak 's az ott hagyott papiros pénznek nagyobb része oda veszett, mert némely alacsonyabb házaknál a' kaput is elfedé a' víz) 's a' t. lefolyt az ár, habár a' Duna vize a' parttól lefelé még alig apadt volt le 3 lábnyira. — Ma és tegnap láthatók lettek azon számtalan föld-omlások, mellyek majd minden utzán történtek, kivált a' csatornák fölött, mellyeket a' feltolngó víz még a' szárazon maradt házaknál is löpor gyanánt vetett-föl. — Sok nagy ház a' belső városban annyira megrepedezett, hogy oszlopokkal 's erős támaszokkal kell az öszvedüléstől megmenteni. Ez okból lakosaik többnyire Budára hordozkodnak. Némely háznak egy egy része p. o. a' fejer hajói kávéház (17-kén), a' mellette levő paradicsomház egyik oldala, az új piacz mellett álló két emeletes Derra-ház nagyobb része, mely egyébiránt szárazon állott, 15-kén délutáni 3 órakor érzett földingás alkalmával tetőtül földig roskadt öszve. Más hol egész udvarok, kapu alatti bemenetek, folyosók (p. o. a' Ferencz szerzet épületének folyosója) süllyedtek-le néhány lábnyira; mit részint a' földremegésnek, részint a' felfelé tolakodó bősült víz erejének tulajdonithatni. Illy siralmas állapotra jutott Pest városa; 's így nem csuda, ha még sokáig fogja e' veszélyes esetnek gyászos következményeit sinleni. Az utzáról utzára bolygongó nagy embertömeg most részint dologtalanul járkál, részint elveszett övített 's elszóródott holmicskéjét keresgéli öszve. A' német 's magyar színház tetemes kárt szenvedett, 's így jó ideig szini mutatóványok nem lesznek. — Buda városának, Ó Budának, 's ezek felett 's alatt a' Duna partjához közel levő helységeknek részei is osztoztak ez iszonyú veszélyben, hol hasonlólag, kivált a' vályog-épületek, rendre dültek öszve. Mondják, hogy sok helységben csak a' templomok teteje látszott-ki a' vízből, 's hogy Albertfalva egészen elsöprettet.

Jegyzet. Ezen iszonyú eset okozá, hogy folyóiratunk 21-dik számát el nem küldhettük; a' 22-ke 's 23-ke pedig kénytelenek vagyunk csak egy számban 's kép nélkül küldeni, minthogy ennek kiadását is csak nagy nehezen eszközöltük, dolgozó embereinknek elszéledésük 's vesztett javaik öszvekérésében foglalkozásuk miatt. Tisztelt olvasóink neheztelve ezt bizonyosan venni nem fogják, ha illy végveszélylyel fenyegető körülménynek súlyát megfontolni méltóztatnak.

Felszóllítás az emberszerető nagylelkűekhez. Budapesten és Pest vármegegyének Duna melléki közelebb helységeiben a' rémitő vizáradás leirhatlan kárt és inséget okozott. A' borzalom és veszély, nyomorúság és szükség jelenetei vagy leirhatlanok, vagy tökélyes leírásukra 'vek kellenének. A' szegénységnek javaiból semmi egyebe nem maradt, mint azon egy két ruhadarabja, melly rajta van, vagy hirtelen a' vízből kikapatott, vagy itt ott az irgalmatlan rablók figyelmét kikerülte. Pénz, élelem, fa, ruházat csak az irgalom kezeiből nyújthatatik a' számtalan szegények szivrepesztő sorsának enyhítésére. — E' lapok kiadója már más alkalommal is szerencsés volt hasonló inségben szenvedők számára t olvasóitól tetemes segedelemet könyörögni 's nyerni. — Most is tehát illy kimondhatlan nyomorúság perceiben bátorodik felszóllítani a' boldogabb sorsban létező nagylelkű közönséget, hogy, mit bővelkedő birtokaiból a' jötevőség oltárára áldozhatik, (állhat az pénzből, élelemből, fából, akármily ócska ruhazatból), méltóztassék azt e' víz által károsodott boldogtalanok számára Pestre beküldeni, akár a' ns vármegye házában t. első alispán ur szállásán lakó m. királyi biztos Lónyai János helytartói tanácsnok urhoz, akár e' lapok hivatalába, hol az általadott tárgyakat nyugtatóvány mellett elfogadjuk, 's az említett m. k. biztos urhoz utasítjuk.

Előbbi rejtvény: szegfű.

Figyelmeztetés. E' folyóirat lapjait fertály esztendőre is lehet postán megrendelni küzeledő apr. 1-től kezdve. Egy két teljes példányval még szolgálhatunk ez évi 1-ső számtól kezdve.

Szerkezi Mátray Gábor, halpiaczon alul a' Duna partján. 114. szám alatt.

Nyomt. Trattner-Károlyi, uri utza 612.